

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΘΕΜΑ:

***ΙΟΓΕΝΕΙΣ ΗΠΑΤΙΤΙΔΕΣ ΚΑΙ
ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ***

ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ:

ΠΑΝΟΥ ΧΡΗΣΤΟΣ (Α.Μ.: 7321)

ΤΟΥΜΠΟΥΛΙΔΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ (Α.Μ.:7503)

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ

- Ηπατίτιδα σημαίνει φλεγμονή του ήπατος.
- Προκαλείται εστιακή εκφύλιση και νέκρωση των ηπατικών κυττάρων με αποτέλεσμα την διαταραχή των βασικών λειτουργιών του ήπατος.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ

- Οι λοιμώξεις από τους ιούς Ηπατίτιδας Α, Β, C, D και Ε.
- Ηπατομιμητιδικοί ιοί (CMV, EBV, Ερυθράς).
- Ηπατοτοξικοί παράγοντες (φάρμακα, αλκοόλ, βιομηχανικές χημικές ουσίες).
- Αυτοάνοση ηπατίτιδα.
- Μικρόβια (βακτήρια, παράσιτα, μύκητες).

ΤΥΠΟΙ ΙΩΝ ΙΟΓΕΝΟΥΣ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑΣ

ΙΟΣ	ΧΡΟΝΟΣ ΕΠΩΑΣΗΣ (μέρες)	ΟΔΟΣ ΜΕΤΑΔΟΣΗΣ
HAV	15-50	ΕΝΤΕΡΟΣΤΟΜΑΤΙΚΗ
HBV	45-120/160	ΠΑΡΕΝΤΕΡΙΚΗ
HCV	30-90	ΠΑΡΕΝΤΕΡΙΚΗ
HDV	15-50	ΠΑΡΕΝΤΕΡΙΚΗ
HEV	15-60	ΕΝΤΕΡΟΣΤΟΜΑΤΙΚΗ
HGV	;	ΠΑΡΕΝΤΕΡΙΚΗ

ΤΡΟΠΟΙ ΜΕΤΑΔΟΣΗΣ

	HAV	HBV	HCV	HDV	HEV
Μολυσμένο νερό-τρόφιμα	√				√
Ενδο-οικογενειακά	√	√	≠	√	√
Κάθετη μετάδοση		√	Σ	√	
Τραυματισμός (βελόνες)		√	√	√	
Μετάγγιση αίματος	Σ	√	√	√	
Αιμοκάθαρση		√	√	≠	
Με σεξουαλική επαφή	≠	√	Σ	√	
Χρήση ναρκωτικών (ένεση ή εισπνοή)		√	√	√	

√ Επιβεβαιωμένη μετάδοση

≠ Ύποπτη, αλλά όχι αποδεδειγμένη μετάδοση

Σ Σπάνια μετάδοση

ΦΑΣΗ ΛΟΙΜΩΞΗΣ

	ΟΞΕΙΑ	ΧΡΟΝΙΑ
HAV	ΝΑΙ	ΟΧΙ
HBV	ΝΑΙ	ΝΑΙ
HCV	ΝΑΙ	ΝΑΙ
HDV	ΝΑΙ	ΝΑΙ
HEV	ΝΑΙ	ΟΧΙ
HGV	ΟΧΙ	ΟΧΙ

ΟΞΕΙΑ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ

- Διαρκεί το πολύ για 6 μήνες.
- Το ήπαρ φλεγμαίνει με ταχύ (γρήγορο) ρυθμό.
- Οι περισσότεροι ασθενείς ξεπερνούν το στάδιο αυτό σε μερικές μέρες ή εβδομάδες.
- Η πορεία της ποικίλει από ήπια συμπτώματα που δεν χρειάζονται καμία θεραπεία ως και ηπατική ανεπάρκεια που χρήζει μεταμόσχευση.
- Συνήθως είναι ασυμπτωματική στις μικρότερες ηλικίες.

ΧΡΟΝΙΑ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ

- Το ήπαρ φλεγμαίνει και καταστρέφεται με αργό ρυθμό, σε μεγάλο χρονικό διάστημα.
- Αναπτύσσεται στους ασθενείς στους οποίους ο ιός ανευρίσκεται στον οργανισμό για πάνω από 6 μήνες.
- Οι ασθενείς αυτοί μπορεί να μην έχουν κανένα σύμπτωμα παρά μόνο όταν η ασθένεια φθάσει σε προχωρημένο στάδιο, ενώ, ο ιός καταστρέφει το συκώτι.
- Συνήθως υπάρχει απώλεια ενέργειας και αίσθημα κόπωσης.

ΚΛΙΝΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ

Τις πρώτες 1-3 εβδομάδες:

- Κακουχία - Κόπωση
- Ανορεξία - Ναυτία - Εμετός - Διάρροια
- Μέτριος πυρετός - Πόνος στην περιοχή του ήπατος

Τυπικά συμπτώματα, μετά τις πρώτες εβδομάδες:

- Ίκτερος (κιτρίνισμα δέρματος, βλεννογόνων, επιπεφυκώτων)
- Φαγούρα
- Αποχρωματισμός των κοπράνων
- Υπέρχρωση των ούρων

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Εργαστηριακές εξετάσεις

- Ένζυμα (ALT, ALP, AST, GGT)
- Χολερυθρίνη
- Πρωτεΐνες

Μη εργαστηριακές εξετάσεις

- Αξονική τομογραφία (CAT)
- Μαγνητική τομογραφία
- Υπέρηχος

Επεμβατικές εξετάσεις

- Βιοψία ήπατος

ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ Α

- Οφείλεται σε ένα 27 nm RNA εντεροϊό.
- Έχει γενικά καλή πρόγνωση.
- Ειδική θεραπεία δεν υπάρχει. Ο μόνος τρόπος να αντιμετωπίσουμε τον ιό είναι η εφαρμογή των κανόνων ατομικής υγιεινής.
- Υπάρχει ειδικό εμβόλιο, που προέρχεται από αδρανοποιημένο ιό και είναι ασφαλές και χωρίς σημαντικές παρενέργειες.

ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ Β

- Οφείλεται σε DNA ιό διαμέτρου 42 nm.
- Μεταδίδεται κυρίως παρεντερικά ή σεξουαλικά.
- Η οξεία λοίμωξη χωρίζεται σε 4 στάδια, εκτός και αν είναι ασυμπτωματική.
- Συνήθως αυτοϊάται πλήρως.
- Η μετάπτωση σε χρονιότητα εξαρτάται απ' την ηλικία. 60-70% των χρόνιων ασθενών είναι ασυμπτωματικοί.
- Η πρόληψη στηρίζεται στον εμβολιασμό. Προφυλάσσει και από την ηπατίτιδα D.

ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ C

- Η συχνότερη αιτία χρόνιας ιογενούς ηπατίτιδας, κίρρωσης και Ca ήπατος.
- Μεταδίδεται, κυρίως παρεντερικά και λιγότερο σεξουαλικά ή περιγεννητικά.
- Η πρόληψη συνίσταται στην άριστη γνώση των τρόπων μετάδοσης και στην προφύλαξη.
- Συχνότερη στους χρήστες ναρκωτικών (80% των χρηστών).
- Λόγω μετάγγισης αίματος ήταν συχνή πριν το 1992. Αναγνωρίστηκε το 1989 στην Αμερική.

ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ D

- Μεταδίδεται με την ηπατίτιδα B ή επιμολύνει πάσχοντες από ηπατίτιδα B.
- Ίδιος τρόπος μετάδοσης με την ηπατίτιδα B.
- Κλινικά, η εικόνα είναι πιο ήπια σε ασθενείς με ταυτόχρονη λοίμωξη με τους δύο ιούς.
- Το 25% των ασθενών θα αποβάλλει τον ιό ενώ το υπόλοιπο 75% θα μεταπέσει σε χρονιότητα.
- Η μόνη αποτελεσματική θεραπεία σε ένα μικρό ποσοστό των ασθενών είναι η ιντερφερόνη.

ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ Ε

- Μοιάζει με την Α, τόσο στον τρόπο μετάδοσης όσο και στη θεραπεία και στην προφύλαξη.
- Είναι ελαφρά νόσος, αν και στις εγκύους προκαλεί οξεία ηπατίτιδα πιο βαριάς μορφής από την ηπατίτιδα Α.
- Η τήρηση των κανόνων υγιεινής αποτελεί την βάση για την προφύλαξη από την λοίμωξη.
- Έχει παρασκευαστεί εμβόλιο το οποίο έχει δώσει καλά αποτελέσματα σε κλινικές έρευνες.

ΚΛΙΝΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑΣ Β

- Περίπου 2 δισ. άτομα φορείς παγκοσμίως.
- 350+ εκατ. χρόνια φορείς, το 1/3 των οποίων θα οδηγηθεί σε χρόνια ηπατοπάθεια και σε πρωτοπαθή Ca του ήπατος.
- Κάθε χρόνο 50 εκατ. νέες λοιμώξεις.
- 1 εκατ. θάνατοι ετησίως (παγκοσμίως).
- Στην Ελλάδα 300.000+ φορείς HBV.

ΚΛΙΝΙΚΗ ΣΗΜΑΣΙΑ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑΣ C

- Το 75-80% των ασθενών με οξεία ηπατίτιδα C είναι ασυμπτωματικοί.
- Το 65-85% μεταπίπτουν σε χρόνια ηπατίτιδα C. Απ' αυτούς, το 25-30% θα αναπτύξουν κίρρωση ήπατος εντός 20ετίας.
- Η χρόνια C είναι η κύρια αιτία κίρρωσης και ΗΚΚ. Η κίρρωση οδηγεί συχνά σε Ca ήπατος.
- Η συχνότερη αιτία ηπατικής μεταμόσχευσης, είναι η κίρρωση που οφείλεται στον ιό HCV.
- Ετησίως 3-4 εκατ. άνθρωποι μολύνονται.
- Περίπου 200 εκατ. φορείς HCV παγκοσμίως.
- Στην Ελλάδα 200.000 φορείς HCV.

ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΧΡΟΝΙΕΣ ΗΠΑΤΙΤΙΔΕΣ

HBV:

- Ενέσεις ιντερφερόνης.
- Νουκλεοσιδικά ανάλογα (χάπια λαμβουδίνης).

HCV:

- Ενέσεις ιντερφερόνης (1-3 φορές τη βδομάδα, 6-12 μήνες).
- Δισκία ριμπαβιρίνης.

Η ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ Β ΔΕΝ ΜΕΤΑΔΙΔΕΤΑΙ

ΜΕ..

- τα δάκρυα, τον ιδρώτα, τα ούρα και κόπρανα
- το μητρικό γάλα, το φιλί, τις χειραψίες
- τα ποτήρια και άλλα μαγειρικά σκεύη
- τις τουαλέτες
- το φαγητό που προετοιμάσθηκε από κάποιον που πάσχει από χρόνια ηπατίτιδα Β
- την επίσκεψη σε άτομο με ηπατίτιδα Β
- το βήχα, το φτάρνισμα

Η ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ C ΔΕΝ ΜΕΤΑΔΙΔΕΤΑΙ ΜΕ..

- Εργασιακές και οικιακές δραστηριότητες
- Φυσικές δραστηριότητες (εφόσον αποφεύγεται η επαφή με αίμα)
- Κοινωνικές δραστηριότητες
- Χρήση από κοινού σκευών διατροφής
- Φτάρνισμα, βήχα

ΟΜΑΔΕΣ ΥΨΗΛΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΙΟΓΕΝΕΙΣ ΗΠΑΤΙΤΙΔΕΣ

Για τις ηπατίτιδες Α και Ε : άτομα που συνωστίζονται σε μικρό χώρο με κακές συνθήκες υγιεινής.

Για τις παρεντερικά μεταδιδόμενες Β, C και D :

- οι χρήστες ναρκωτικών
- οι ερωτικοί σύντροφοι ατόμων που πάσχουν από ηπατίτιδα και οι ομοφυλόφιλοι
- οι εργαζόμενοι σε επαγγέλματα υγείας
- οι αιμοκαθαιρόμενοι
- οι τρόφιμοι και το προσωπικό των φυλακών και άλλων ιδρυμάτων

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΓΝΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΛΑΝΟ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΑΣΘΕΝΩΝ ΜΕ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑ

- Πόνος
- Διαταραχές θρέψης
- Κίνδυνος εμφάνισης ελλείματος όγκου υγρών
- Κίνδυνος δυσανεξίας στις σωματικές δραστηριότητες
- Κίνδυνος δερματικών βλαβών
- Κίνδυνος λοίμωξης
- Κοινωνική απομόνωση (αν πάσχει από ηπατίτιδα Β)
- Έλλειψη γνώσεων

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑΣ

- Αποφυγή καπνίσματος - αλκοόλ.
- Υγιεινή διατροφή.
- Τακτική, ελαφρά άσκηση.
- Συζήτηση θεραπευτικών επιλογών με γιατρό.
- Στήριξη από το φιλικό και οικογενειακό περιβάλλον ή από ομάδες ασθενών.

ΓΕΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ

- Πλύσιμο χεριών.
- Χρήση προφυλακτικών.
- Αποφυγή νερού βρύσης σε ορισμένες χώρες ή περιοχές. Επίσης κάνετε τα εμβόλια που απαιτούνται.
- Μην μοιράζεστε με άλλους βελόνες ενέσεων.
- Αποφυγή χρήσης προσωπικών αντικειμένων.

**ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΠΟΛΥ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ !!**